

Wat te doen bij klachten over stoken van (hout)kachels door particulieren?

Wetgeving

Wettelijk zijn er weinig mogelijkheden die zien op het voorkomen van overlast bij het stoken van (hout)kachels door particulieren. Wel is er regelgeving die gericht is op het brandveilig gebruik van (hout)kachels. Dit is via de Woningwet opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en regelt onder andere de locatie van de kachel, het materiaal waar deze en de rookgasafvoer van is gemaakt, de aanvoer van voldoende verbrandingslucht en de mate van verdunning van het afgevoerde rookgas. De eerste fase is dan ook om te zorgen dat voldaan wordt aan deze wettelijke vereisten. Hierop kan een eventuele overtreder in het kader van handhaving aangeschreven worden.

Woningwet

Artikel 1a, 1b en 2 vormt de basis voor de rechtstreekse werking van de AMvB, het Bouwbesluit 2012.

Bouwbesluit 2012

In hoofdstuk 2 van het Bouwbesluit 2012 zijn de technische vereisten voor bouwwerken geregeld ten aanzien van veiligheid. Vanaf afdeling 2.8 is de brandveiligheid geregeld. De artikelen 2.57, 2.58, 2.59 en 2.60 regelen de brandveiligheid van de (hout)kachel.

In hoofdstuk 3 van het Bouwbesluit 2012 zijn de technische vereisten voor bouwwerken geregeld ten aanzien van gezondheid. Afdeling 3.8 regelt de aanvoer van verbrandingslucht en de afvoer van rookgas.

Als degene die de (hout)kachel stookt zich houdt aan voornoemde regelgeving, zou de overlast tot een minimum beperkt moeten zijn.

Overleg tussen klager en veroorzaker

Mochten de hiervoor genoemde maatregelen onvoldoende effectief zijn, moeten de klager en overlastveroorzaker hier in de eerste plaats onderling afspraken over maken in het kader van 'burenrecht'. Dit vindt u terug in de artikelen 5:37 t/m 5:59 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Aan de gebruiker van de (hout)kachel kan het advies gegeven worden om droog onbehandeld hout te stoken en niet te stoken bij windstilte of mist – als hij zich hier al niet aan houdt. De partijen kunnen verder bijvoorbeeld afspraken maken over het stoken tussen bepaalde uren of tot een bepaald tijdstip. Hierdoor kan degene die de overlast ervaart in ieder geval op gezette tijden ventileren. Bovendien kan afgesproken worden dat de gebruiker van de (hout)kachel degene die de overlast ervaart op de hoogte stelt wanneer hij de kachel aanmaakt. Dan kunnen ramen of roosters eventueel op tijd afgesloten worden.

Artikel 7.22 Bouwbesluit 2012

Artikel 7.22 Bouwbesluit 2012 is een zogenoemd vangnetartikel dat bedoeld is om in algemene zin handhaving van overlast van – onder andere – (hout)kachels mogelijk te maken. Dit artikel is echter zo algemeen opgesteld en zonder nadere criteria dat handhaving op grond van dit artikel nagenoeg onmogelijk is. Zie hiervoor de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) van 12 november 2014 met zaaknummer 201306442/1/A1:

<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=81475>.

Milieu

De Afdeling concludeert in de uitspraak van 12 november 2014 dat de betreffende gemeente – die een verzoek om handhaving op grond van artikel 7.22 Bouwbesluit 2012 in verband met stoken van een houtkachel heeft afgewezen – zich mocht baseren op een rapport van Buro Blauw. De conclusie in dit rapport was dat indien de gebruiker van een houtkachel zich houdt aan de eisen uit het Bouwbesluit 2012 en stookt met een vaste houtsoort, geen aantasting van de gezondheid van omwonenden veroorzaakt in de zin van artikel 7.22 Bouwbesluit 2012. Belangrijk hierbij is de opmerking van de Afdeling dat van belang is dat er op dat moment (overigens nog steeds niet) geen algemeen aanvaarde inzichten bestaan of, en zo ja onder welke omstandigheden, kan worden aangenomen dat de gezondheid van omwonenden wordt aangetast door de verspreiding van fijnstof als gevolg van het gebruik van de houtkachel.

Bovendien is het van belang om te weten dat fijnstofconcentratie gemeten wordt over een periode van 24 uur terwijl het stookgedrag vaak een piekbelasting is van 3 tot 4 uur die verdeeld moet worden over de 24 uur dat gemeten wordt. Hierdoor komt het gemiddelde van een particuliere houtgestookte kachel praktisch nooit in conflict met milieunormen.

Geurhinder

Om te toetsen of er sprake was van geurhinder in de zin van artikel 7.22 Bouwbesluit 2012 heeft de betreffende gemeente twintig controles uitgevoerd in een tijdsbestek van een kleine maand. Hierbij is geen overtreding in de zin van artikel 7.22 Bouwbesluit 2012 geconstateerd. Dit is door de Afdeling als voldoende geacht.

Handhaving

Net als bij andere verzoeken om handhaving, moet de verzoeker in dit geval duidelijk aangeven ten aanzien van wie of welk perceel hij verzoekt om handhaving. Ook moet de verzoeker aangeven wat de geschonden regel is die gehandhaafd moet worden. Hierbij kan niet volstaan worden met de enkele mededeling dat sprake is van overlast in de zin van artikel 7.22 Bouwbesluit 2012. Onder verwijzing naar de hiervoor genoemde uitspraak moet de verzoeker dus onderbouwen waarom hij of zij meent dat er sprake is van overlast in de zin van artikel 7.22 Bouwbesluit 2012.